

MUZEJSKI ČASOPIS

Številka 2, leto XIX

GORNJESAVSKI MUZEJ JESENICE IN MUZEJSKO DRUŠTVO
JESENICE

September, 2009

Muzejska jesen predvsem v znamenju železarstva in planinstva

V Gornjesavskem muzeju Jesenice zaključujemo z aktivnostmi, ki smo jih sprejeli v planu za leto 2009.

Zagotovo nam bo jesen prinesla rešitev naše vloge za pridobitev pooblastila za opravljanje javne službe, ki smo jo vložili junija na Ministrstvo za kulturo. Obetamo si sofinanciranje dela javne službe.

Med prioriteta staja zagotovo preučevanje zgodovine planinstva, ki se kaže z že zaključenimi besedili za panoje in izbranimi predmeti na stalni razstavi, ki bo odprta ob prihodnjem prazniku Občine Kranjska Gora. Z okrepljeno ekipo, s sodelavci - oblikovalci razstave (Fakultete za arhitekturo, nosilka dr. Sonja Ifko), pripravljamo gradivo za zanimivosti, naloge za obiskovalce, iščemo najprimernejši način predstavitev za različne obiskovalce Slovenskega planinskega muzeja. Prav tako skrbimo za fotografsko in filmsko gradivo, zbiramo spomine posameznikov - planincev iz vse Slovenije in načrtujemo urejanje gradiva v depojih. Pri tem upoštevamo tudi vlogo in želje v prvi vrsti financerja Občine Kranjska Gora, pa tudi partnerjev v projektu (Triglavski narodni park in Planinska zveza Slovenije).

Za področje železarstva smo v juniju pripravili razstavo o Zoisih, ki je na ogled na Pristavi v Javorniškem Rovtu.

Že septembra pa bomo v okviru Dnevo evropske kulturne dediščine predstavili prvega tehničnega direktorja, inovatorja Lamberta Pantza.

Letos praznujemo 140-letnico ustanovitve Kranjske industrijske družbe, ki je s svojim izdelki ponesla slavo jeseniških železarjev po svetu. Projekt (razstavo s katalogom) sofinancira tudi Ministrstvo za kulturo.

Pred nami je več dogodkov na Stari Savi. Zaključili smo s poletnimi prireditvami, ki so prinesle svojevrstno popestritev predvsem domačinom. Obnovljena je tudi Kolperna - nekdanje skladišče oglja, v kateri bosta kar dve večnamenski dvorani namenjeni predvsem družabnim in kulturnim dogodkom.

Prav na Stari Savi (v Kasarni) si bomo v sklopu vsakomesečnih delavnic in razstav (vsako prvo sredo v mesecu) v sredo, 2. decembra 2009 ob 18. uri ogledali naše nebo ali pa vsaj poslušali predavanje s projekcijo NAŠE OSONČJE, v izvedbi Astronomskega društva NOVA z Jesenic.

Vabimo vas torej v naše muzejske zbirke, k ogledu ali nakupu novih publikacij, ki smo jih pripravili v tem letu, in ne nazadnje na vse prireditve, odprtja razstav v Kosovi graščini in v Kasarni in v galerijskem prostoru Liznjekove domačije, kjer bomo v decembru predstavili fotografsko razstavo Kulturna dediščina Doline. Liznjekova domačija je odslej odprta vse mesece v letu.

Irena Lačen Benedičič, direktorica GMJ

IZ VSEBINE

Stran 1:

- Muzejska jesen predvsem v znamenju železarstva in planinstva
- Na občnem zboru smo pregledali delo Muzejskega društva Jesenice

Stran 2:

- Program muzejskih večerov MDJ
- Odprtje razstav v Kosovi graščini
- Gornjesavska dolina v 17. stoletju
- Tajska
- Po sledih prvih naseljencev v Julijskih Alpah
- Šege in navade ob novem letu

Stran 3:

- 140 let KID
- Nov koledar Dolina skozi čas
- Franc Terseglav
- Likovna razstava Rudija Reichmana

Stran 4:

- Program razstav v Ruardovi graščini in Kasarni
- 100 let v kraljestvu Zlatoroga
- Izlet v Gradec

Na občnem zboru smo pregledali delo Muzejskega društva Jesenice

Od zadnjega občnega zbora MDJ je sicer minilo že skoraj pol leta, vendar mu je vseeno treba nameniti nekaj pozornosti tudi v našem časopisu, še zlasti zaradi tega, da poudarimo kontinuiteto delovanja društva.

Vsaka 4 leta pravzaprav ugotavljamo, da naš program v celoti realiziramo. Oblikujemo in potrjujemo ga štirikrat letno na upravnih odborih (15 članov).

Najpomembnejši dogodek v letu 2009 je izid Jeseniškega zbornika, 10. po vrsti (urednik Tone Konobelj), ki ga izdajamo skupaj z Gornjesavskim muzejem Jesenice, oblikuje pa ga uredniški odbor, imenovan od obeh izdajateljev. Za predstavitev zbornika je bil v gledališču organiziran muzejski večer in razstava.

Na 32 muzejskih večerih smo v teh 4 letih slišali 32 predavateljev s prav toliko zanimivi-

mi temami iz daljne in malo bližje zgodovine in domoznanstva, poiščemo pa tudi kakšnega zanimivega svetovnega popotnika, ki nam svoje potepanje po svetu prikaže s posnetki. Med predavatelji bi rada posebej pohvalila našega jeseniškega zgodovinarja mag. Marka Mugerlija, ki vsako leto najde za muzejsko društvo kakšno novo temo, ki ji z zanimanjem prisluhnemo.

Vsako leto je organizirana tudi spomladanska in jesenska ekskurzija. Že nekajkrat je ekskurzije vodil dr. Marko Terseglav, za katerega lahko rečemo, da pozna vsak kotic slovenske zemlje. Nazadnje je bil letos maja z nami v Reziji.

Zbiralci značk pa so bili letos veseli značke MDJ v treh variantah.

Občnega zbora se je udeležilo 28 od skupno

150 članov.

Tudi za novo štiriletno obdobje ne načrtujemo kakšnih večjih sprememb.

Na sestankih upravnega odbora in tudi na občnem zboru smo se že večkrat tako malo spogledali in ugotavljali, da bi bilo potrebno malo svežega vetra v naše vrste.

Zato vabimo v društvo nove člane, ljubitelje zgodovine in narodopisja.

Članarina je 12 evrov, za kar člani dobimo Muzejski časopis in imamo organiziranih 8 predavanj ter dve ekskurziji vsako leto.

Majda Malenšek

ODPRTJE RAZSTAV V KOSOVI GRAŠČINI

PROGRAM MUZEJSKIH VEČEROV MDJ

OD SEPTEMBRA DO DECEMBRA 2009

17. september: **mag. Marko Mugerli** – Gornjesavska dolina v 17. stoletju

15. oktober: **Rado Urevec** – Tajska

19. november: **Janez Bizjak** – Po sledih prvih naseljencev v Julijskih Alpah

17. december: **Dušica Kunaver** – Šege in navade ob novem letu

Vsi muzejski večeri bodo v Kosovi graščini (2. nadstropje), Titova 64 na Jesenicah, vsak tretji četrtek v mesecu, ob 18. uri.

Vstopnine ni. Vabljeni člani MDJ in tudi vsi drugi, ki vas zanimajo posamezne teme.

4. september ob 18. uri	Likovna razstava	Razstava likovnih del Rudija Reichmanna (do 25.9.2009)
8. september ob 18. uri	Fotografska razstava	Razstava fotografij člana FD Jesenice Ivana Šenvetra: Pogled z okna (do 25.9.2009)
1. oktober ob 18. uri	Likovna razstava	Razstava likovnih del akademskega slikarja Nikolaja Mašukova (do 29.10.2009)
2. oktober ob 13. uri	Muzejska razstava	Razstava o zgodovini odbojke na Ravnah na Koroškem (do 30.10.2009)
5. november ob 18. uri	Likovna razstava	Razstava likovnih del akademske slikarke Milene Gregorčič (do 30.11.2009)
3. december ob 18. uri	Likovna razstava	Razstava izdelkov VDC Škrat Jesenice (do 29.1.2010)

Muzejski večer, 17. september 2009

Mag. Marko Mugerli Gornjesavska dolina v 17. stoletju

Življenje ljudi v 17. stoletju sta zaznamovala predvsem dva procesa, in sicer uveljavljanje hierarhičnega reda v državi, cerkvi in družini ter ohranjanje tega reda.

Na vrhu državne ureditve je bil deželni knez. Sledil mu je zemljiški gospod, ki je obvladoval svoje podložnike. Na čelu cerkvene ureditve je bil papež, sledili so mu kardinali, škofje, dušni pastirji in na koncu verniki. V družini sta bila na vrhu starša, sledili so jim otroci od najstarejšega do najmlajšega. Želja oblastnikov je bila, da bi ohranili obstoječi red, zato so hoteli imeti nadzor nad fizično in duhovno ravno ljudi. Potrditev nadzora nad fizično ravno so oblasti dobile s tem, da so ljudje plačevali dajatve, opravljali tlako, sodelovali pri obrambi, sprejemali napotke od deželnih oblasti potrjenih organov in ljudi glede njihove zdravstvene, osebne in premoženjske varnosti. Oblasti pa zanesljivo potrditve nadzora nad človekovo duhovno ravno niso mogle dobiti, zato so se prizadevale, da bi ljudje redno izkazovali svojo naklonjenost do obstoječega reda ne glede na to, ali ta dejansko obstaja ali je navidezna. Oblasti so poskrbele, da ne bi nenaklonjenost prišla do izraza. Sredstvo za to so dobile v vplivanju na dele človekove duhovne ravni, zlasti na znanje in čustva, kot so strah, sovraštvo, ljubezen. V 17. stoletju je postajalo pomembno sredstvo za ohranjanje reda predvsem vplivanje na strah. Ljudi, ki niso živeli v okviru primernega življenja, so brutalno kaznovali, da jih drugi ne bi posnemali.

Oba procesa, to je uveljavljanje in branjenje hierarhičnega reda, se bosta na primerih iz Gornjesavske doline prikazala na predavanju v Kosovi graščini v četrtek, 17. septembra, ob 18. uri.

Muzejski večer, 15. oktober 2009

Rado Urevec Tajska

Vsak izmed nas se je že srečal s kakšnim izdelkom s tem napisom in se spraševal, le od kod ... Rado UREVC nam bo v potopisnem predavanju v drugačni luči predstavil deželo, bolje rečeno otok, s katerega prihajajo ti izdelki... Postanek v glavnem mestu Taipei, kjer se gnete kar 6 milijonov prebivalcev in stoji najvišja zgradba na svetu, popoln kontrast pa na vzhodni obali otoka, kateremu so portugalski mornarji dali ime "Ilha Formosa", skozi enkratno sotesko se bomo podali na sam najvišji vrh otoka, se zadržali v narodnih parkih, ... Da se odpočijemo od napornega popotovanja, pa se bomo za konec ustavili še na enem

Muzejski večer, 19. november 2009

Janez Bizjak Po sledih prvih naseljencev v Julijskih Alpah

3000 LET STARE SLEDI RUDARJEV IN PASTIRJEV

Paleolitski in mezolitski lovci: Divje babe (Cerkljansko), Jamnikov spodmol, Planine Pretovč in Kašina (Krnsko pogorje): Paleolitski lovci so si svoja bivališča urejali v jamah, mezolitske (mezolit ali srednja kamena doba) gorske postaje pa so bile na prostem, na sončnih razglednih terasah z vodo v bližini (jezerce ali potok) in z bogatim zaledjem za lov. Največ je bilo najdenih na južni strani Krna.

Prvi pastirji (pred 5.000 leti): Planina Zaprikraj (Krnsko pogorje), Planina Zaslav (Krnsko pogorje): Nova kamena doba ali neolit je čas prvih pastirjev v gorah in prvih poljedelcev v dolinah. Tako imenovana neolitska revolucija prinese tudi kultiviranje Alp.

Prazgodovinski in antični pastirji, iskalci rud ter prvi rudarji: Bohinjske in Blejske planine: Prazgodovino, obdobje kovinskih dob, od bakrene, bronaste do železne, zaznamujejo iskalci rud ali rudolovci, za njimi prihajajo prvi rudarji, nabiralci rud in kopači. Na nekaterih rudokopnih območjih se vzporedno ali pozneje razvije pašništvo in mlekarstvo za oskrbo rudarjev.

Rimskodobni ali antični rudarji in prvi talilci / železarji: Bohinjske in blejske planine, planine nad Zgornjim Posočjem: Železna doba in antika predstavljata vrh starodavnega rudarstva in železarstva. Še vedno raziskujemo uganko, ali so rudo v gorah tudi talili (ali vsaj pražili) ali vozili v dolino do dolinskih talilnih peči. Za taljenje železove rude je bilo potrebno ogromno lesa in oglja. Nastanejo novi poklici: kopiščarji ali ogljarji, talilci, tovarniki. Posegi v gozdove so bili neusmiljeni. Na nekaterih posekanih površinah se gozd ni več obnovil, ostalo je »kamnito morje« (Dolina Triglavskih jezer, Komna).

Železna doba in antika predstavljata vrh starodavnega rudarstva in železarstva. Še vedno raziskujemo uganko, ali so rudo v gorah tudi talili (ali vsaj pražili) ali vozili v dolino do dolinskih talilnih peči. Za taljenje železove rude je bilo potrebno ogromno lesa in oglja. Nastanejo novi poklici: kopiščarji ali ogljarji, talilci, tovarniki. Posegi v gozdove so bili neusmiljeni. Na nekaterih posekanih površinah se gozd ni več obnovil, ostalo je »kamnito morje« (Dolina Triglavskih jezer, Komna).

Tovorniki: sledovi prazgodovinskih in antičnih tovarnih poti, speljanih čez visoke prehode in prelaze med Jadranom in severno stranjo Alp (Škrbina 1910 m, Predil, Suha).

Srednjeveški pastirji in rudarji:

Pečana, Klek II, pašno leto ali pašni krog, transhumanca.

Fužine ob vodah v dolini in fužinarski mojstri iz Poadižja.

Muzejski večer, 17. december 2009

Dušica Kunaver Šege in navade ob novem letu

Slovensko ljudsko izročilo je tista vrednota, ki je ohranila naš narod slovenski kljub tisočletju tlačanstva tujemu gospodarju, kljub trem stoletjem turških vpadov, kljub trem stoletjem kmečkih puntov, kljub vsem vojnem in vsemu ludemu, kar je ta narod preživel v preteklih stoletjih. Slovenska vas je bila tista, ki je previharila vsa ta trda stoletja in pri tem ohranila svoj prvobitni obraz. To ji je uspelo le tako, da se je podrejala stoterim nepisanim zakonom, ki so urejali življenje na tem našem kosu zemlje. Vas je dihala skupaj. Ob žetvi so vsi vaščani želi na eni njeni, ob košnji so vsi kosili na enem travniku, ohcet je bila veselje za vso vas, a pogreb žalost za vso vas. Pri vsem tem pa ima »vsaka naša vas svoj glas«!

Danes, ko pripadamo evropski družini narodov, bi se morali še toliko bolj zavedati dragocenosti, ki jih prinašamo v ta naš skupni evropski prostor. Če bi Evropa želela videti Evropo, naj jo pride k nam pogledat! Tu pri nas so še žive korenine prastarih šeg, tistih, ki so pred tisočletji družile Evropo. Iz tistih davnih dni smo ravno mi, Slovenci ohranili praznike soncu v njihovi prastari podobi. Pri nas, na Gorenjskem, v Podkorenu, še poznajo šego »pehro babo jagat« v ob pernahtih (6. januarja), saj peltra baba je vendar starška Zima. Zimo pri nas preženejo i kurenti, ki se vsako leto k nam približujejo iz pradavnine. Pomladni praznik praznujemo z zelenim Jurjem, s starim poganskim pomladnim božanstvom. Tudi kresovanje, praznik starega sončnega božanstva je pri nas še živa ljudska šega.

Na našem predavanju, v decembru letos, se bomo osredotočili predvsem na te prastare praznike sonca. Poblize si bomo ogledali decembrske in januarske šege, ob tem pa ne bomo pozabili na dolge zimске večere, ki jih je njega dni bogatila babičina pripoved o tem, kako so vile napolnile Blejsko jezero, kako je na dnu Bohinjskega jezera živel povodni mož in kako je Zlatorog z zlatimi rogovi razril raj pod Triglavom.

DRUŽBE

Letos mineva 140 let od ustanovitve Kranjske industrijske družbe. Gornjesavski muzej Jesenice bo spomin na družbo, ki je ponesla sloves Jeseničanov kot pridnih in sposobnih ljudi v svet, obudil z razstavo, delavnico in predavanjem o prvem tehničnem ravnatelju vitezu Lambertu Pantzu.

Kranjska industrijska družba je bila ustanovljena septembra 1869 v Ljubljani in je pod svojim vodstvom združila železarsko proizvodnjo na večjem območju Gorenjske. S svojimi naložbami je posegla v Trst, na Koroško in na Hrvaško. Njene proizvode so cenili po vsem svetu. Družba je zaslužna za enega največjih slovenskih in svetovnih dosežkov v zgodovini tehnike. To je bila izdelava zlitine železa in mangana v plavžu oziroma visokokakovostnega jekla, ki je omogočil nadaljnji razvoj gradbeništva in prometa. Za iznajdbo je družba na svetovnih industrijskih razstavah na Dunaju (1873) in v Philadelphiji (1876) prejela medalji. Maketa javorniškega plavža je leta 1913 dobila mesto v

Tehničnem muzeju na Dunaju.

Glavna investicija družbe je bila izgradnja jeseniške jeklarne – martinarne in predelovalnih obratov. S tem je jeseniška dolina postala središče delovanja Kranjske industrijske družbe.

Družba ni bila le pomemben gospodarski subjekt v našem prostoru, ampak tudi podpornik kulturnega in športnega življenja. Zgradila je športni stadion, pripravila je letne in zimske tovarniške igre, ki so se uvrščale med največje športne prireditve nekdanje države ter financirala velik festival Gorenjska ohcet.

Družba je s političnimi spremembami in novo državo v letu 1945 prešla v Železarno Jesenice. Njena zapuščina je temelj sodobne jeklarske industrije. Njeno razsežnost, pomen in vlogo v svetu bo moč spoznati na razstavi v Ruardovi graščini, ki bo odprta 30. septembra 2009.

Mag. Marko Mugerli, GMJ

Gornjesavski muzej Jesenice je izdal zanimiv koledar DOLINA SKOZI ČAS 2009-2010, in sicer kar za leto in pol. Koledar je manjšega formata 21x21 cm, na 16 listih za 16 mesecev. V njem predstavljamo najbolj značilno v Občini Kranjska Gora za vasi od Mojstrane do Rateč. Na vsakem listu koledarja je na stari fotografiji ali razglednici značilna tema za posamezno območje in detalj tistega gradiva, ki smo ga ohranili zanamcem (bodisi posamezniki ali v muzeju), predvsem s področja etnologije. Tako v Mojstrani izstopa *čebelarstvo*, v dolini Vrat *planinstvo*, v Radovni *lov*, v Srednjem Vrhu *Hlebanjeva domačija z izrazito kmečkim načinom življenja*, v Rutah (Gozdu Martuljku) *kuhanje kope*, v Kranjski Gori nekdanja *podoba trga pred cerkvijo s tržno listino ter seveda smučanje in svetovni pokal*, cesta čez Vršič z

Rusko kapelico, jezero v Jasni s kopalščem in drsališčem. Ob omembi Podkorena najprej pomislimo na enega najstarejših prelazov in na njihovo *masko Trentarja*. Dolino je še do nedavna zapirala politična pregrada – meja z Italijo v Ratečah, Planica pa je v svetu zaslovela po *smučarskih skokih in poletih*. Skozi vso Dolino je tekla *železniška proga*, danes mesto kolesarskih doživetij. Besedila sta prispevali Zdenka Torkar Tahir in Irena Lačen Benedičič, prevedla Darja Pretnar, oblikovala Mateja Zagoršek in sofinancirala Občina Kranjska Gora.

Cena koledarja je 5 EUR.
Irena Lačen Benedičič, GMJ

Vse informacije oziroma naročila sprejemamo na tel: 04/58-33-500 ali na e-mail: tajninstvo@gornjesavskimuzej.si

FRANC TERSEGLAV (1942 - 2009)

Spomladi smo se Jeseničani poslovili od Franca Terseglava, ki smo ga bolje poznali pod imenom Koks. Bil je uslužbenec Carine, lovec, dober kolega in družabnik pa tudi izredno načitan in široko razgledan človek – njegovo znanje je bilo skoraj enciklopedično. V Muzejskem društvu Jesenice pa nam bo ostal v spominu zato, ker se nam je pred nekaj leti predstavil kot ljubitelj zgodovine s predavanjem o slovenski vojakih v avstroogrski vojski.

Dokazal se je tudi kot pisatelj, saj je dokončal knjigo o spominih Franca Kastelica (prastrica) na služenju v avstrijski vojski v Mehiki in dodal obširen uvod o Maksimilijanu II in njegovi mehiških ekspediciji. Gotovo premalo opažena je bila tudi njegova razprava o Istri Pripadnost Istri Sloveniji, ki jo je predstavil na konferenci o sukcesiji Jadrana in meje znotraj Jugoslavije. Zaradi teh njegovih raziskav in znanj mu je ob odprtjem grobu spregovoril tudi

Zmago Jelinčič Plemeniti. Mnogim Jeseničanom bo ostal tudi v spominu zaradi tako rekoč podedovane ljubezni do zgodovine.

MM

RAZSTAVA LIKOVNIH DEL RUDIJA REICHMANN: Z BARVO IN SVETLOBO UJET TRENUTEK

V petek, 4. septembra 2009 je bila ob 18. uri v galeriji Kosove graščine otvoritev razstave likovnih del slikarja Rudija Reichmanna.

Slikar se je rodil 9. januarja 1933 na Jesenicah. Kot štirinajstletni dijak se je že leta 1946 priključil domačim likovnikom (DOLIK), kjer je dobil osnovno znanje o slikarstvu. Po dveh letih izpopolnjevanja je že lahko razstavljal z ostalimi slikarji. Z njimi se je skupaj učil, rasel in razstavljal več kot štirideset let.

Dobil je kar nekaj priznanj, nagrade pa so ga navadno »obšlek«. Le redko se je odločal za samostojne razstave, saj nikoli ni zbral zadostnega števila slik. Večino jih je kmalu prodal. Slikarju so najlepša nagrada njegovi občudovalci in kupci. Imel je že nekaj samostojnih razstav v Sloveniji (v Sežani, Kotljah in še kje), na Jesenicah pa je to njegova prva razstava. Razstavljal je tudi v Avstriji in Nemčiji.

Udeleževal se je slikarskih kolonij v Kranjski Gori, na Vršiču, v Vratih in na Otočcu.

Umetnostna zgodovinarica ANAMARIJA STIBILJ ŠAJN je o slikarjevem delu med drugim zapisala: »Krajina v njegovih slikah nastopa kot samostojna, neodvisna tema, lahko pa tudi kot »kulisa«, pred katero se odvija figuralni prizor – človek oz. ljudje ob svojih vsakodnevnih opravilih. Rudi Reichmann je skrben, natančen opazovalec in prav takšen likovni interpret. Njegova likovna vizualizacija je proces rafiniranega in dolgoletnega dela v polju slike. Konkretno stvarnost prenaša na slikarsko platno na dosleden, mimicičen način. Obvezujoča zvestoba do vide-nega razkriva njegov občutek za realistično podajanje stvarnosti. Predan je tradicionalnim slikarskim prvinam in najpogosteje oljni slikarski tehniki.«

Tone Konobelj, GMJ

PROGRAM RAZSTAV IN DRUGIH PRIREDITEV

V RUARDOVI GRAŠČINI IN KASARNI

OD SEPTEMBRA 2009 DO JANUARJA 2010

Sobota, 12. september 2009 ob 16. uri, JESENICE »MESTO JEKLA IN CVETJA« v Kasarni na Stari Savi, ki jo pripravljajo skupaj FD Jesenice, Ragor in GM Jesenice.

Sreda, 30. september 2009, ob 13. uri otvoritev razstave 140 LET KRANJSKE INDUSTRIJSKE DRUŽBE, ki jo pripravlja GM Jesenice v Ruardovi graščini na Stari Savi.

V okviru Dnevov evropske kulturne dediščine bo ob otvoritvi tudi predstavitev Lamberta Pantza, izumitelja in prvega tehničnega direktorja KID.

Četrtek, 12. november 2009, ob 11. uri dopoldne otvoritev razstave LEPOTA PARE v Kosovi graščini, ki jo pripravljata skupaj Kulturni center Štore in GM Jesenice.

Sreda, 2. december 2009, ob 18. uri predavanje s projekcijo NAŠE OSONČJE v Kasarni, ki ga organizira Astronomsko društvo NOVA z Jesenic.

Od petka, 11. septembra 2009 bo v Liznjekovi domačiji v Kranjski Gori razstava

STO LET V KRALJESTVU ZLATOROGA,

ki jo je ob 100-letnici organiziranega lovstva na Slovenskem pripravil Slovenski lovski muzej. Gostujočo razstava bo na ogled do 15. novembra 2009.

Razstava Tehniškega muzeja Slovenije Sto let v kraljestvu zlatoroga je bila javnosti prvič predstavljena ob stoletnici organiziranega lovstva na Slovenskem v letu 2007. V sodelovanju z Lovsko zvezo Slovenije jo je pripravila Romana Erhatič Šimik, kustosinja Slovenskega lovskega muzeja, ki deluje v okviru Tehniškega muzeja Slovenije. Na razstavi bo predstavljena bogata tradicija slovenskega lovstva, ki se nadaljuje iz roda v rod in predstavlja pomemben del slovenske kulturne dediščine. Osnovni namen in cilj postavitve pa je podrobneje predstaviti pomen lovstva in hkrati opozoriti, da so v sodobnem svetu lovci vse bolj čuvaji in varuhi narave ter ogroženih in redkih živalskih vrst in ne več zgolj zbiralci trofej. Na razstavi bo predstavljena široka paleta delovanja lovske organizacije, od strokovnega delovanja in usposabljanja ter vzgojno-izobraževalnega dela do založniške dejavnosti, lovske kinologije, strelstva in kulture.

Zdenka Torkar Tahir, GMJ

IZDALI SMO ZNAČKO MUZEJSKEGA DRUŠTVA

Že ob petnajstletnici je Muzejsko društvo Jesenice sprejelo sklep, da bi za popularizacijo društva izdali primerno društveno značko. Seveda je bilo takoj jasno, da mora značka vsebovati upodobitev Zoisovega leva, ki nosi v sprednjih šapah skledo s poldragimi kamni. Izdelanih je bilo kar nekaj skic, predvsem v smislu, kaj naj bo podlaga Zoisovemu levu. Na koncu je prevladalo mnenje, naj bo lev na ščitu z napisom Muzejsko društvo Jesenice in letnico ustanovitve 1991. Graver je še dodal na vrhu na rogovih ščita vinjete. Osnovna upodobitev leva naj bo v zlati izvedbi na večji temno modri in svetlo modri podlagi. Značka je plastificirana. Izdelati smo dali petsto kosov, od tega je devetdeset kosov v etuiju. Stroški izdelave so bili 778 evrov. Smatramo, da je značka lepa in primerna tudi za darilo. Značke se lahko nabavijo pri računovodkinji Jožici Knavs in v Turistično informacijskem centru Jesenice po 3 evre za kos, v etuiju 4 evre za kos. Najlažje si jih člani zagotovijo na muzejskih večerih, ki se bodo pričeli v septembru.

Dušan Prešern

Univerzitetni profesor **dr. Marko Terseglav** je v maju vodil društveno ekskurzijo v Rezijo. Obiskali smo štiri rezijanske vasi Osojane (fotografija pred cerkvijo), Ravenco, Bilo in Solbico. Mladi intelektualci, ki so še ostali tu, skušajo obuditi predvsem planinski turizem, jezikoslovno zanimiva rezijansščina dobiva tudi pisno osnovo. Največ Rezijanov, raztresenih po svetu, se vrača v Rezijo za veliki šmaren.

ENODNEVNI IZLET V GRADEC

Odhod: 10.10.2009

Program izleta:

Odhod avtobusa ob 7.00 uri z glavne avtobusne postaje na Jesenicah (Murka). Vožnja proti Štajerski. V Avstrijo bomo vstopili na mejnem prehodu Karavanke in se zgodaj dopoldne pripeljali v prestolnico avstrijske Štajerske - Gradec, slikovito mesto na reki Muri.

Gradec je res vreden obiska, saj je bil v letu 2003 proglašen za kulturno prestolnico Evrope. Najprej si bomo skupaj ogledali glavne mestne znamenitosti (stara dvorna pekarna, gotske stopnice nekdanjega gradu, stolnica z mavzolejem, glavni trg z mestno hišo, palačo deželnih stanov z renesančnim dvoriščem, plavajoči otok na Muri, itd.), nato pa se bomo odpravili v muzej in si ogledali eno najznamenitejših evropskih zbirak poznosrednjeveškega in novoveškega orožja. Sama orožarna izvira še iz časov največjih groženj za mesto Gradec in za deželo Štajersko, torej iz časov turških vpadov. Po ogledu si bomo privoščili še nekaj prostega časa za individualne sprehode po mestu.

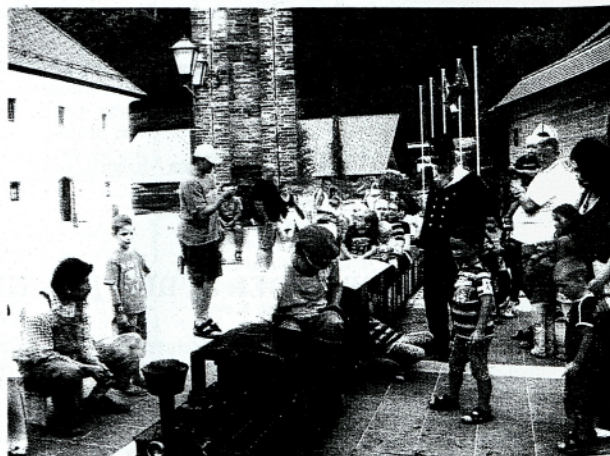
Popoldan se bomo odpravili proti domu, državno mejo bomo prestopili pri Šentilju, nato se pa okrepčali s poznim kosilom v eni od štajerskih gostiln. Povratek na Jesenice v večernih urah.

CENA je 50€. **Vključuje:** prevoz s turističnim avtobusom, cestnine, tunel, parkirnine, turistično vodenje, vstopnino v muzej Joanneum, večerjo in organizacijo.

Prijavite se lahko pri Darki Rebolj (tel.: 031 787 363) ali na Muzejskem večeru, ki bo v četrtek, dne 17. 09. 2009, (do zasedbe avtobusa). Ob prijavi je potrebno plačati akontacijo v višini 20,00 €.

Pogoj za prijavo je poravnana članarina za leto 2009.

Darka Rebolj

Poletne prireditve na Stari Savi: 2. septembra 2009 se je okoli tristo otrok popeljalo v svet domišljije z miniaturno vrtno železnico.

Ustanovitelj: MUZEJSKO DRUŠTVO JESENICE; **Izdajata:** MDJ in GORNJESAVSKI MUZEJ JESENICE; **Urednica:** MAJDA MALENŠEK

Postavitev in oblikovanje: MAJA KLINAR, TIC JESENICE - RAGOR; **Naklada:** 300 izvodov; Za člane MDJ je časopis brezplačen; **Tisk:** GMJ